

САВЕЗ АСТРОНОМА АМАТЕРА СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА АСТРОНОМСКИХ ДРУШТАВА

ДРАГАН РАДМИЛОВИЋ¹, ЈОВАН АЛЕКСИЋ²

¹*Савез астронома аматера Србије*

E-mail: treger@saasr.org

²*Астрономско друштво „Руђер Бошковић“*

E-mail: jovan.aleksic@gmail.com

Резиме: Међународна сарадња представља заједнички рад и размену знања и искустава астрономских друштава из различитих земаља. У овом раду су описане активности Савеза астронома аматера Србије на пољу сарадње са другим субјектима у региону.

1. УВОД

У оквиру међународне сарадње Савез астронома аматера Србије успоставио је контакте са Савезом Астронома Мађарске, Хрватске и са друштвима у Босни и Херцеговини и Македонији. Од свог оснивања до данас Савез је сарадњу са аматерским друштвима из земаља у окружењу ставио у врх својих приоритета. У том смислу Савез је успоставио активну сарадњу са друштвима из окружења на непосредан начин личним контактима, посетама астрономским скуповима, такмичењима (Месијеовим Маратонима), предавањима, изложбама астрофотографија итд.

2. ХРВАТСКА

Сарадња са Хрватском је узајамна. Астрономи аматери из Хрватске су учествовали на камповима у Србији неколико година за редом (астрономски камп „Летенка“, на Фрушкој Гори). На овим камповима се излагала опрема, држана су предавања, увече су се одржавала посматрања а појединци су се бавили астрофотографијом. Са друге стране, српски учесници су посећивали Месијеов Маратон у Вишњану више година за редом и курс о метеорској мрежи 2010. године. Поред тога, српски астрономи аматери су посећивали камп и присуствовали предавањима на Петровој Гори. Од 2011. успоставили смо сарадњу са друштвима из Копривнице и Дарувара. Са друштвом из

Копривнице ради се заједнички пројекат из фотометрије звезда и астероида и у ту сврху колегама из АД Копривнице је позајмљена ЦЦД камера. Сарадња са АД „Кумова Слама“ је тек започела присуствовањем њиховој редовној скупштини потписивањем повеље о сарадњи. Предвиђено је да оба ова друштва буду наши гости 2012. године. У оквиру посете обићи ће Астрономску опсеваторију Београд и опсеваторију на планини Видојевица код Прокупља. У плану је и организовање заједничке изложбе астрофотографија која би путовала Хрватском и Србијом. Такође Савез ради на пројекту оснивања метеорске мреже Србије која би радила у сарадњи са истом таквом мрежом у Хрватској. Као највећи успех, у Дарувару је 25.03. потписан Меморандум о сарадњи са Хрватским Астрономским Савезом (аматери).

MEMORANDUM O SARADNJI SAVEZA ASTRONOMA AMATERA SRBIJE I HRVATSKOG ASTRONOMSKOG SAVEZA

Potpisivanjem ovog memoranduma iskazuje se namera i želja za aktivnu saradnju Saveza astronoma amatera Srbije (SAAS) i Hrvatskog astronomskog saveza (HAS) u svrhu boljitka i progressa amaterske astronomije, aktivnosti iz astronomije za decu i mlade te jacanja veza i saradnje izmedu astronomskih drustava u regionu obzirom na skoriji ulazak Republike Hrvatske u Evropsku uniju i status Republike Srbije kao zemlje kandidata za ulazak u Evropsku uniju.

Izrazavamo nadu da ce potpisivanje ovog memoranduma o saradnji izmedu nasih saveza potaknuti i ostale nacionalne saveze u regionu da pristupe jacanju veza i saradnje.

Planira se saradnja na sledecim poljima:

- Jacanju veza medu astronomskim drustvima
- Unapredenju astronomskih aktivnosti u skolama
- Aktivnostima iz astronomije za decu i mlade te razmeni ucenika
- Organizaciji kampova i letnih skola astronomije za decu i mlade
- Aktivnostima za nastavnike astronomije te razmeni nastavnika
- Organizaciji seminara za nastavnike astronomije
- Organizaciji regionalnih susreta, izlozbi, predavanja i natjecanja
- Sirenju meteorske mreze
- Smanjenju svetlosnog zagađenja u regionu
- Poticanje drugih nacionalnih saveza u regionu na zajednicku saradnju

U Daruvaru, 25. marta 2012.

Predsjednik SAAS-a:

Dragan Radmilović

Tajnik HAS-a:

Dorian Božičević, mag. teol.

Слика 1.

3. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Сарадња са друштвима из Босне и Херцеговине је успостављена остваривањем контаката са АД „Плејаде“ из Тузле и АД „Орион“ из Сарајева. Савез је активно учествовао на манифестацији 7 дана астрономије у Тузли, са својом изложбом астрофотографија која је придодата колекцији АД „Плејаде“. За време манифестације Драган Радмиловић, председник Савеза Астронома Аматера Србије одржао је два предавања из области телескопа и астрогнозије. Сарадња са овим друштвом се наставља давањем потребних савета у вези функционисања друштва као и помоћи око опреме како АД тако и појединцима. Са АД „Орион“ успостављена је сарадња путем писама а договорена је и посета Савеза АД „Орион“ у Сарајеву.

4. МАКЕДОНИЈА

Сарадња са друштвима из Македоније своди се на сарадњу са Скопским Астрономским Друштвом које је најактивније. Три друштва из Србије су присуствовала астрономском кампу на планини Вртешка (АД „Магеланов Облак“ из Прокупља, АД „Нови Пазар“ из Новог Пазара и АД „Руђер Бошковић“ из Београда). Скопско Астрономско Друштво такође долази на кампове у Србију и то на АК „Летенка“ на Фрушкој Гори, АК „Голија“, посећују Београдски астрономски викенд, Летње астрономске сусрете, итд. Наравно развијена је и интезивна сарадња чланова међусобно. Чланови Скопског астрономског друштва су дали своје астрофотографије за путујућу изложбу астрофотографија која путује по местима широм Србије.

5. СЛОВЕНИЈА

Чланови аматерских друштава из Словеније посећују астрономске кампове већ неколико година. Словеначки астрофотографи су одржали изложбу 2009. године у просторијама планетаријума АД „Нови Сад“. Током 2011. упутили су позив аматерима из Србије да их посете у Словенији.

6. БУГАРСКА

Сарадња са бугарским астрономима аматерима је постојала од 2003. до 2009. У том периоду, серија летњих школа је одржавана наизменично у Србији и Бугарској (парних година у Бугарској, непарних година у Србији). Укључене стране су биле школа „Христо Ботев“ из Белоградчика и Књажевачка гимназија из Књажевца, а главни организатор је било АД „Андромеда“ из Књажевца. У Белоградчику постоји опсерваторија, па су учесници користили прилику да у оквиру програма посете и њу.

Од 2010. ове летње школе се више не одржавају, али постоје жеље да се сарадња поново успостави. АД „Андромеда“ из Лесковца има жељу да узме

учешће у томе и надамо се да ће и Бугарска страна бити заинтересована такође.

7. МАЂАРСКА

Сарадња са Мађарским астрономским савезом се реализује од 2010, неколико месеци након што је СААС основан. Прва посета мађарске делегације одиграла се за време изложбе астрофотографија на Палићу, августа 2010. Изложби је присуствовао Председник мађарског савеза господин Мижер Атила, главни уредник часописа мађарског савеза астронома „Метеор“, и уредник редакције за *Дубоко Небо* часописа „Метеор“, господин Габор Шанта. Приликом посете одржани су први разговори о могућој сарадњи два Савеза. Договорена су заједничка окупљања на камповима, сусрети астрофотографа итд. Посета је узвраћена у јануару 2011 када је председник Савеза посетио изложбу астрофотографија у Сегедину. Том приликом била је и посета њиховој опсерваторији у Сегедину. Овом приликом договорена је посета Месијеовом маратону у организацији њиховог савеза. Од 1.4. до 3.4. 2011. године, председник Савеза Астронома аматера Србије посетио је Месијеов Маратон који је одржан у мађарском месту Баторлигети. За време посете остварени су многи контакти и договорена је сарадња астронома аматера у виду посета каповима и у области астрофотографија. Истовремено једна делегација је посетила Месијеов Маратон „Андревље 2011“, а једна група мађарских астронома аматера била је и на АК „Летенка 2011“.

Слика 2. Посета Изложби Астрофотографија у Сегедину.

8. ЗАКЉУЧАК

Сталним контактима како појединаца тако и савеза из дана у дан се постижу нови видови сарадње међу астрономима аматерима у окружењу. Можда је могло бити урађено и више али Савез је своје активности обављао искључиво приватним средствима чланова јер није добио никаква средства од надлежних министарстава. Ако уз то узмемо у обзир и да Савез постоји тек две године, много тога је урађено у кратком периоду.

ASSOCIATION OF AMATEUR ASTRONOMERS OF SERBIA - INTERNATIONAL COOPERATION OF ASTRONOMICAL SOCIETIES

International cooperation is working together and sharing knowledge and experiences of astronomical societies from different countries. This paper describes the activities of Association of amateur astronomers of Serbia in cooperation with other entities in the region.